

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izdatki prilagajati se s kazipolom ob novem letu vreden pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljati.

Vse leto 13 K 20 ali gld. 6-60
pol leta 6 . 60 . 3-30
četrť leta 3 . 40 . 1-70
Posamične številke stanejo 10. lip.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopis naj se pošilja le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošilja le upravništvu.

Oglaš in poslanice

se računajo po pet-vestih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica.

»Goriška Tiskarna« A. Gabršček tiska in zalaga razen »Soče« in »Primorca« še »Slovensko knjižnico«, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsaka 1 gld. 80 kr. — Oglašje v »Slov. knjižnici« se računja po 20 kr. pet-vestica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Divide et impera!

Vsaki pravi jugoslovanski rodoljub je pozdravljal z veseljem ustanovitev hrvatsko-slovenskega kluba v državnem zboru na Dunaju ter obsojal razdirajoče postopanje dr. Šustersiča, vsled katerega so se ločili slovenski državni poslanci v dva tabora ter sede jedni v »Slovanskem centru«, drugi pa so pristopili hrvatsko-slovenskemu klubu. Dejstvo, da se je osnoval hrvatsko-slovenski klub, so smatrali pravi rodoljubi za jamčenje, da v tem klubu združeni vsi hrvatski poslanci ter šest slovenskih bodo nastopali res z združenimi močmi za blagor in dobrobit toli zatiranega jugoslovanskega rodu, in to se toliko bolj, ker pri ustanovitvi tega kluba so bili poslanci mnenja, da domača politika nima ničesar opraviti na Dunaju, da člane hrvatsko-slovenskega kluba je smatrali tam gori edino le za zastopnike jugoslovanskega naroda, ki so vsi brez izjeme pripravljeni, izvršiti svojo dolžnost kot državni poslanci na temelju skupnega, jednotnega programa. Smatrali so to za neobhodno potrebo, kajti že tako imamo malo poslancev, in ako bodo se ti ločili, kam pridemo? Ustanovil se je torej hrvatsko-slovenski klub, kateri je pokazal s početka nasprotje s klubom dr. Šustersiča prav v tem, da ta slednji se je pri snovanju svojega kluba oziral le na domačo politiko na Kranjskem, dočim se je bil otreseel hrvatsko-slovenski klub predsodka glede na razkole doma ter se je bil postavil na Dunaju na tisto pravo stališče, na katerem edino bi morala stati vsa jugoslovanska delegacija, da v državnem zboru treba pustiti na stran domače prepire, ter se združiti v skupen, imponujoč klub, kakor to zahteva splošna korist celokupnega jugoslovanskega naroda. Pokazalo se je nekaj takega smisla v hrvatsko-slovenskem klubu — ali to ni smelo biti, ker škofovska politika kaj takega ne trpi!

Škofovska politika na Kranjskem je razdelila že a priori tamkajšnje državne poslance tako, da se je dala klerikalnim deviza, da ne smejo vstopiti v skupen klub z naprednimi poslanci. To se je tudi izvedlo. Škofovska politika je bila zadovoljna z ustanovitvijo »Slovanskega centra« v svesti si, da le pri delitvi najlože vlada, da pa še

malo bolj pomeša našo politiko, se je začela obregati ob hrvatsko-slovenski klub, kateri se je zdel kolikor toliko nevaren njeni samovladni. »Slovenec« in za njim druga klerikalna trobila so razpostavljala javnemu zasmehu napredne poslance, zlasti dr. Tavčarja, grčila so one tri duhovnike, ki sedé v hrvatsko-slovenskem klubu, kako da morajo biti skupaj z »brezvercem« dr. Tavčarjem. Pričela je grda gonja po listih, po pismih in ustno. Vsa klerikalna garda doma je bila na nogah, prelaje in škofje s kardinalom vred so si dopisavali, se vozili sem ter tje ter uplivali tuintam, da bi strmoglavili iz hrvatsko-slovenskega kluba napredne slovenske poslance, pred vsem dr. Tavčarja, vsled česar bi bili ti osamljeni, veljava kluba zmanjšana in ona »Slov. centra« v očeh teh pohojnjakov povisana, ali pa da izstopijo razni drugi, pred vsem svečeniki, iz kluba, ki bi utegnili pristopiti k »Slov. centru«, vsled česar bi bil tudi oslabljen hrvatsko-slovenski klub.

Škofovska politika, ta zgodovinska nesreča za nas Slovence, ker nas vedno deli, da vlada, je delala in delala intenzivno po celotnem jugu, celo preko Sarajeva, kjer je kanonikoval nekdanji ljubljanski Bonaventura, je bilo čuti glasov proti dr. Tavčarju. Upliv se je širil, pritisk na razne poslance je bil velikanski, in v pismu, katero je pisal dr. Ploj dr. Tavčarju, stoji, da dr. Ploj, Robič, Biankini, Perič in Spinčič bi izstopili iz kluba — ali zakaj? Radi dr. Tavčarja. Zato, »ker smatramo njega odgovornim urednikom «Slov. Naroda«, v kojem se tako konsekvntno napadajo vera in institucije katoliške cerkve. Ako ne odstopi dr. Tavčar, odstopi teh 5 poslancev — radi take prelveze!

Oziri na domačo politiko torej so premagali v klubu, v katerem se je povdarjalo s početka, da ista ostane na strani, posebno se ko so izjavili napredni poslanci, da nimajo ničesar proti veri, da spoštujejo versko prepričanje slovenskega naroda, da so pa proti temu, da bi se rabila vera v strankarske namene.

Čudno, prečudno! Modri gospodje, ki so spletkarili po uplivu politikujoče duhovščine in škofov za hrbtom proti dr. Tavčarju, so gledali kar nakrat edino le pisavo »Slov. Naroda«, vse tiste zlorabe vere in cerkve,

tistega sleparenja našega ubogega ljudstva ter izsosa vanja od strani klerikalne stranke pa niso videli — zato so se udajali polagoma škofovski devizi: s Tavčarjem iz kluba! Dr. Ploj je šel tako daleč, da je mislil celo predlagati v klubovi seji, da se dr. Tavčarja — izključi. Dr. Tavčar je to zvedel ter rekel, da naj mu le reko tako željo, pa izstopi. In izstopil je.

Jalov je izgovor s sklicevanjem na to, da dr. Tavčar je šefredaktor »Sl. N.«, »Sl. Nar.« je že star naš dnevnik, zato vendar smemo misliti, da ga poznajo tudi gg. Ploj, Biankini itd., saj ne žive z glavo v vreči! Pri ustanovitvi kluba tudi so se bili se povzdignili nad tisti nizki nivo, na katerem stojé klerikalni poslanci, ali sedaj so omagali pred duhovniškim pritiskom, škofovski upliv jih je zapeljal na domačo politiko, in zgodilo se je to, kar se je zgodilo. —

Vsi napredni poslanci, tudi dr. Tavčar, so postopali na Dunaju popolnoma v smislu klubovih pravil, proti katerim niso grešili niti za plicco, prenašali so celo mirno preziranje pri podpisih interpelacij in predlogov, katerih nekatere so dali podpisati članom »centra«, ne pa naprednim poslancem! Dr. Tavčar se je vedel na Dunaju edino le kot državni poslanec ter se držal klubovih pravil — »Slov. Naroda« pa menda ne poznajo gg. se le odslej, odkar je dr. Tavčar državni poslanec! Če ta ni bil ovira pri vstopu v klub, ne more biti povod za izstop! Vzroki so drugi ter tiče v listem konsekvntnem pritisku škofovske politike med nami Slovenci, katere se boje v slučajih celo taki možje, od katerih bi tega ne pričakoval nikak pameten človek.

Sedaj bodo triumfovali, ali naj le triumfujejo, ta triumf bo trdno podkrepilo narodno-napredni stranki, škodoval pa bo le klerikalni, katere divja gonja proti vsem nasprotnikom postaja ostudnejša od dne do dne. Odslej se bodo zaletavali v ostale slovenske napredne poslance ter jih gonili iz kluba in smešili. Mi jim svetujemo, naj le vstrajajo na svojih mestih, da se bo videla tista grda gonja proti njim, katero prično, v pravi luči, ker s tem bodo le koristili napredni ideji med nami, katere se bo borila še tem brezobzirnejše in odločnejše proti politiki upregi našega naroda od strani škofov po njihovem geslu: Divide et impera!

Zakaj to nasprotje?

(Članek izven uredništva.)

(Konec.)

Slovenci bivamo v krajih, v katerih se mora oglašati vse, kar se oglašja mej kulturnimi narodi. Kolikor že malo, ali živimo le v modernih razmerah. Vezi prejšnje pokornosti so se strgali in se še trgajo pri nas. Naš duhovnik se protivi temu, dasi kot agitator proti meščanstvu propaguje zadružno gospodarjenje. Ta propaganda je diktrirana iz Rima. V Rimu se ne vedo, kam ven v socialnih vprašanjih. Nekaj let so bili socialisti na videz, zdaj po najnovejši papeževi izjavi so demokratje. V Rimu so sprevideli, da sta pogoja zadružnega gospodarjenja politična samostalnost zadružnikov in le neka podreditiv v gospodarjenju, delu, in ta le v korist vseh zadružnikov. V zadruzi odločuje parlament delavcev, ne pa kaka posamezna oseba, ali kak stan, ki hoče biti trol. Ljuba kršč. pobožnost, pokornost, kam prideš v teh rokah! — Dalje se je sprevidelo, da produktivne zadruge morajo le obstati in krepko živeti, če se zemljišča odlustijo od privatne lastnine, da se ista potom uživanja in dela vsem odpro. Smer je pa že zdaj vsem zadrugam, da izločijo nepotrebne posredovalce mej produkcijo in konsumom. Ali na prikrašanje, odpravljanje dohodkov brez dela dobljenih, pa so tudi oči vseh vrst zadrugarjev obrnjene. — To tudi ne gre: kaj pa mislite, ljudje božji: naše lepe latifundije hočete delavskim, kmetijskim zadrugam dati, kojih členi prisegajo na: pro. tost, enakost, bratstvo! — Toli lepo naselujemo v bolj neumnih krajih naše Cistercijenze, Kartaje, Redemptoriste, Jezuite, Lazariste, pa bi se sami na to delali, da jih zopet iz dežel poženejo, njihovo bogastvo pa konfiscirajo! — In kaj bi rekli k temu naši »visoki plemenitniki«, ki se zdaj brez razsodka našemu vodstvu udajajo! —

Pri nas Slovencih se niso uravnana tla za zadružno gospodarstvo. Produktivna kmetstva bi se najbolje vsevala in ta potem pripravljala tla istemu. Dokler se še pri nas menih iz vseh kotov sveta lahko v najboljših grajščinah naseljujejo ter tako pridnim kmetiskim zakonskim družinam dobro zemljo odtegujejo,

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

»Gotovo, ko bi bilo mogoče postaviti tak kip, kakor je kip Memnonov, ki bi se oglašal s tvojim glasom ob solnčnem vshodu! Morje, pripada oče Egiptu, bi bilo zmerom prenapolneno z ladjami, na katerih bi se dovažali ljudje od vseh strani sveta, da poslušajo tvoje pesmi.«

»Oh, kdo bi to mogel učiniti?« reče Nero.

»Toda ti moreš zapovedati, da te izklešejo iz skale, kakor se voziš v kočiji.«

»Resnica, to tudi učinim.«

»To bo darilo ljudstvu.«

»V Egiptu se poročim z Luno, ki je ovdovela, ter postanem v resnici bog.«

»Nam pa daš za žene zvezde, in takrat napravimo novo sestavo, ki se bo imenovala sestava Nero-nova. Samo Vitelija oženi z Nilom, da bo plodil hippejane. Tigellinu daruj puščavo, da postane kralj vseh šakalov.«

»Kaj pa določiš meni?« vpraša Vatinij.

»Naj te Apis blagoslovi! Pripravil si nam tako krasne igre v Beneventu, da ti ne morem želeti slabega. Pripravi par čevljev za sfiga, katerega gotovo zebe v nočni rosi, potem pa izdelaš čevlje vsem kolosom, ki stojé pred templji. Vsakdo najde tam rokodelstvo,

kakoršno mu tiče. Domicij Afer, na primer, postane blagajnik, ker je znan kot pošten človek. Ljubo mi je, cesar, da toliko sanjariš o Egiptu, in zelo mi je žal, da si odložil svoje potovanje.«

Nero pa reče:

»Vaše umrljive oči niso vidеле ničesar, ker božanstvo postane nevidljivo za vsakega, za kogar hoče. Torej vedi, ko sem bil v templju Veste, je stala ona poleg mene, ter mi šepetala v uho: »Odloži svoje potovanje!« In to se je zgodilo tako nepričakovano, da sem se prestrašil, dasi bi moral biti le hvaležen bogovom, da me tako čuvajo.«

»Vsi smo se prestrašili,« reče Tigelin, »in vestalka Rubria je omedlela.«

»Rubria!« reče Nero. »Kako bel vrat ima!«

»Toda takoj zarudi, kadar vidi tebe, božanstveni cesar.«

»Da, opazil sem to že sam. To je čudno. Vestalka! Nekaj božanstvenega tiči v vsaki vestalki in Rubria je jako zala.«

Na to se za trenutek zamislil, potem pa vpraša: »Povejte mi, čemu so ljudje huje boje Veste, nego drugih bogov? Čemu je to? Celo mene samega je stresal strah, dasi sem sam najvišji duhoven. Spominjam se samo, da sem omahnil vznak ter bi bil padel na tla, ako bi me nekdo ne bil prijel. Kdo me je obdržal?«

»Jaz,« odvrne Vatinij.

»Ah, ti, strogi Ares! Čemu te ni bilo v Beneventu? Rekli so mi, da si bolan, in zares ti je lice upadlo. Čul sem, da te je Kroton hotel ubiti. Ali je to res?«

»Da, zlomil mi je roko, toda ubranil sem se mu.«

»Z zlomljeno roko?«

»Pomagal mi je neki barbar, ki je močnejši od Krotona.«

Nero ga začudeno pogleda.

»Močnejši od Krotona? Nemara se šališ? Kroton je bil najmočnejši med vsemi; sedaj pa je najmočnejši Sifaks iz Etiopije.«

»Pravim ti, cesar, kar sem videl s svojimi očmi.«

»Kje je ta biser? Ni li postal nemorenski kralj?«

»Ne vem, cesar. Izgubil sem ga izpred oči.«

»Ali ne veš, katerega rodu je?«

»Imel sem zlomljeno roko ter nisem mogel vprašati po njem.«

»Išči ga ter mi ga pripelji.«

»Jaz se potrudim za to,« reče Tigelin.

Toda Nero nadaljuje k Vatiniju:

»Hvala ti, da si me prijel. Lahko bi si bil pri padeu razbil glavo. Nekdaj si mi bil vrl tovariš, toda odkar si bil v vojni ter služil pod Korbulonom, si nekako zdijval in le redko kedaj te vidim.«

Pomolčavši za trenutek, reče:

»Kako se ima ona deklica, ki je ozka v bedrih, v katero si se zaljubil in katero sem vzel Aulovim radi tebe?«

Vatinij zarudi, toda Petronij mu takoj priskoči na pomoč.

»Stavim, ne vem kaj, gospodar,« reče, »da je na njo že pozabil. Ali ne vidiš njegove zadrege? Povprašaj ga, koliko jih je že bilo od onega časa, pa ne vem, ali ti bo mogel na to odgovoriti. Vatinij so vrli vojaki, pa še boljši petlini. Treba jim je samo krčela. Kaznuj ga za to, gospodar, toda ne vabi ga na gostijo, katero nam je obljubil prirediti Tigelin tebi na čast na Agripinem jezeru.«

Razglas.

Ker pade navadni semenj 5. aprila letos ravno na dan velikega petka, se ta semenj prenese na pondeljek po beli nedelji (15. aprila t. l.)

Županstvo v Nabrežini

dné 30. marca 1901.

Župan:

Caharija.

Razglas.

Podpisano županstvo naznaja, da bode običajni semenj v Breginju mesto prvega četrtka v aprilu — v četrtek po Veliki noči.

Županstvo v Breginju

Župan:

Mazora.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervozni, boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Vdobliva se zastonj in franko v Schwann-Apoteke, Frankfurt A. M.

Sviloprejsko seme

se prodaja po 11 kron unča ali tudi po pogodbi za šestino pridelka.

Naročila je pošiljati na naslov: **Humar Andrej** — Dolenja Vrtojba h. št. 23.

Krompir za seme

fine vrste odpošilja vedno v vsakej množini **Aloizij Kane**, trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta.

Za trpeče na kili (Bruch).

Ravnokar je izšla popravljena brošura, razpravljaajoča o ozdravljenju vseh vrst kile iz peresa dr. Reimann-a. Isto pošilja na zahtevo popolnoma brezplačno **Dr. M. Reimann**, Dunaj 512. VII./2. Nr. 513 poštni predal.

Važno za vsakega!

Za neverjetno nizko ceno, za samo gld. 2-95 se vdobi krasno garnituro, imajočo naslednjih štirinajst dragocenih krasnih predmetov:

1. Lepa ura iz niklja Anker-Rem. (na željo posrebljena) s krasno vdelanim okrovom, natančno regulirana s 3-letnim jamstvom ter etui.
1. eleg. oklopna verižica iz niklja ali goldina s privetki vred. Parizni sistem.
1. kravatna igla iz goldina z vdelanimi briljanti.
1. par pozlačenih zapestnih gumbov. Znamka „Garantie“.
1. garnitura gumbov iz goldina za predsrajnike in ovrtnike; 5 komadov.
1. par uhanov iz čistnega srebra, uradno zaznamovana.
1. prstan iz goldina z eleg. kamnom.
1. pomanjševalno žepno zrcalo v etui.

Teh štirinajst krasnih in dragih predmetov z uro Anker-Rem. razpošilja za samo gld. 2-95, proti povz. tju ali naprej poslanim zneskom tvrdka

Bratje Hurviz.

Ekspozitna hiša, Krakau, Stradom 17 (Avstr.)

Kar ne ugaša se tokom 8 dni sprejme nazaj ter denar vrne, da se kupovalec nima bati nikake nevarnosti.

Bogate ilustrovane kataloge vseh dragocenosti zastonj in franko.

Sprejemajo se preprodajalci in agentje.

Istrski teran.

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino istrskega terana, katerega želi proda preje nego nastopi vročina. — P. n. gg. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobe pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

„Istarska vinarska zadruga“
Pulj (Pola — Istra).

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih,

furlanskih,

briskih, dal-

matinskih in

istrskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter izvoz zlatinske

Moset (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razslav ter tisoče priznanih pis m. — Ilustrovan cenik zastonj!

Riccardo Brass

Gorica

zaloga vin in špirta na debelo.

Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Lorey-lasmi dobila sem jih vled 14-mesečne vporabe samoznane pomade. To so najslovičnejše avtoritete priznalo za jedino sredstvo, ki ne proizvaja izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že pri kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld. 2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem po vsem svetu iz tovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj, Seilergasse 5.

KAVA

DRUŽBE

SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Ivarina je najboljša cikorijska.

ZALOGA

PRI

IV. JEBAČINU

V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si ustljajati drugih izdelkov cikortij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorijska ali: „**Kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani**“

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: **IVANU JEBAČINU** v Ljubljani.

Anton Kuštrin

trgovec

z jedilnim blagom

Gosposka ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine tvrdke Znidarski & Valentič v Ilirski Bistrici; cikorijska in zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdiča iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo po pošti od 5 kilogr. naprej.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, vošcene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

Gorica

Ozka ulica št. 1 — Via Stretta 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času.

Prevzema naročila za **vpeljavo strelivo**, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Prireja **vpeljavo vode** z cevmi vsake vrste.

V lastni zalogi ima **stroje za žvepljenje sodov** iz cinkanega železa, **škroplilnice proti peronospori** (ponovljene po Vermorelovi sestavi); **mehove za žvepljenje grozdja** raznih sistemov itd. itd.

Postrežba točna. — Cene zmerno.

Zlatarna

Rajko Gasparini

v Gorici, Račtelj št. 5.

Bogata izbér dragotin in zlatih izdelkov.

Velika zaloga srebrnine, vsakovrstnih zlatih in srebrnih ur.

Kupuje in menja drage kamne, obrabljeno zlato in srebro.

Izdeluje vsako delo ali popravo po jako ugodnih cenah.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in milo učinkovito domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogi zdravniki pri zlih nasledstvih slabega prebavljanja in telesnega zaprtja. Teh kroglice, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kristaline kroglice znane, stane skatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavitek s 6 skatljicami 1 gld. 5 kr., pri naprej vposlanem znesku stane s poštnino pošto pošiljavo: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 6 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrečno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napr. na pokrovu vsake skatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s poštnino prosto pošilja vijo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca razljudi 2, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr. s poštnino prosto pošiljavo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati izvrstno krepilo živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld. 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka želodčna tinktura (preje življenska esenca imenovana). — Lahko razst. pljuče

zdravilo, dražilnega in krepilnega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaestorica steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane prof. Stendela, 1 lonček 50 kr., s poštnino prosto pošiljavo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, d. mače redstvo proti slabi prebavi, 1 za o. 1 gld.

Razen tu menovanih preparatov: so v zalogi še vse v avstrijskih cesnikih oglašene in iznožene farmacevtske specialitete ter se p. eskrbe v predmeti, ka. erih morda ne bi til. v za ogi, na zahtevanje točno i. ajceneje.

Pošiljavo po pošti izvršujejo se najhitreje, ako se denar prej vposlje; večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vposlije denar (najboljše s pošto nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljavi proti povzetju.

— se ni zraslo ne kmetija, ne meštansko delo v združeno gospodarstvo.

Po pasje pokorni nečemo na noben način več biti, to „čednost“ prejšnjih časov smo izločili iz svoje krvi. In mi moramo v razvoj gospodarstva z drugimi. Nismo izolirani. Naš kmetijski ljud mora iz domovine. On tihi tje, kjer je najmanj protitiska, največ prostora, boljšega gospodarstva. Če doma ostali ne vstvarimo boljšega gospodarstva, ga vstvarijo tuji. — Vsi torej občutimo, da nam je nekaj na poti. Včasih se postavimo na višji razgled, s katerega vidimo, da naš duhovnik ne more biti prijatelj zdajšnjih razvojev gospodarstva ter njega duševnega življenja, ker je zračen s fevdalnim in se ne more prilagoditi drugim gospodarskim oblikam; prav gorko pa vsaki dan občutimo, da nas hoče tudi najneumnejši kapelan „pod kordo“ imeti. Vprašamo se srdito: ali je še kaj moštva v nas? Torej veje sveži oster zrak po naših krajih.

Pa majhni smo. Kmet naš po večjem tiči v revii, gleda le to revo. Tovarniškega delavca je malo. Nismo dolgo na ostri sapi; odnehamo gledati v obljubljeno lepšo deželo. — Oj, že jutri nas tujec prežene, hitro na kolena tudi pred najgršim razuzdancem v talarju! Nekaj jih je, ki nemara se verujejo, da se bojita Lah in Nemec našega duhovnika, ker je še redek eksemplar v Avstriji, ki zna hudiča in coprnice izganjati proti primerni plači. Nekaj pa jih je, ki so prepričani v dnú svoje duše, da nas majhnih Slovencev duhovenstvo ne reši, ampak le krepka kmetija ter drugo delavstvo, oboroženo z vsemi sredstvi moderne tehnike, kulture, ter da je vse drugo le sekundarnega pomena. Ti tudi vedo, da tvori pojem narodnosti v prvi vrsti gmotno življenje, da in ti si Slovenstva ne morejo misliti dolgo pri življenju, če bode isto še dalje rodilo, izgajalo le kulije za premogoke po tujini.

Pa našemu kmetu se že tudi oči odpirajo. Bože, usmiljeni Bog, ali je to „Naša straža“, ako se leto za leto več tujih mnihov pritepe v naše kraje, iz katerih mora kmet zaradi reve, pomanjkanja zemljišč v tujino in si uredujejo veleposestva tako, da bodo zopet kri pili iz kmetškega telesa! Hvala Bogu, skrbjeno je za to tudi s tem, da žrjavica svetega ognja, boja proti reakciji ne ugasi!

DOPISI.

Z Vipavskega. — Pač je resnica! Kogar se prime smola, se ga drži. V zadnjem dopisu sem spisal svoje potovanje iz Trsta proti domu. No, ker sem prišel domu ves moker, a ne krvav od dežja, dasi sem naprednjak, je porabila moja gospodinja vsa drva, da mi je osušila obleko. — Potreba me je torej nagnala zopet na pot, kupit drv. Kam naj se obrnem? Kje jih dobim? Se razume dober kup in dobra, kajti s slabimi se ne prihrani nič in poleg slabih drv gospodinja vedno „njuri“.

Po kratkem premisleku se odločim čez Čaven na Dol. — Bilo je 26. marca zjutraj. Kazalo ni prav slabo vreme. Prišel na Čaven, kjer sem zvedel nekaj, kar Vam pa sedaj ne povem, ampak le kadar Vas obiščem, gosp. urednik, da lahko porabite za „Tutti frutti“, je jelo počasi naletovati in kmalu na to sne-

žiti. Huj, kako je kadilo! V resnici sem mislil, da se bliža sele Božič, ne pa Velika noč. Ali ni to smola, sem si mislil. Bai sem se, da napravim raboto. Hvala Bogu, da je nisem. — Vesel, da sem videl in skusil metež na Gori in še bolj vesel lepega kupa drv, pri kojih lahko speče gospodinja par putic za Vel. noč in mi zopet osuši obleko, če bo ravno zopet katera smola, da me kot naprednjaka dež naplahta, sem stopil k prijaznemu gojzdarju gosp. Lipetu, ki mi je postregel z dobro kapljico ter mi prijazno povedal za najkrajšo pot, po kateri pridem domov; kajti čez Čaven mi ni dišalo, na Lokavec se mi je zdelo pa predalet. Po prijaznem nasvetu g. Lipeta sem se odločil torej čez „Platne“ na Štomaz. Ko mi se pove, kje naj obrnem s ceste na Platne, vzamem zopet noge pod pot in hajd, navzdol po krasni, na mnogih krajih v živo skalo vsekani, med groznimi prepadi, skozi tri tunele vodeči cesti, kojo varujejo na gorenji strani lepo vrejeni brani proti posipanju gruča ob nalivih. Med dvema prepadoma nad globokim hudournikom jo veže pa jelov na železnih vrvcih viseč most. Ko dospem do slabega kolovoza, na kojega me je opozoril prijazni gosp. Lipe, jo krenem na tako zvane „Platne“. Tu sem skusil moč burje. Brila me je tako, kakor še nikoli; tuintam me zavrtela, kakor bi se hotela pošaliti z menoj, — pa me zopet potisnila, da sem moral, kolikor sem le mogel, hitro prekladati noge, ako nisem hotel zmeriti dolgost „Platen“. — Kmalu sem zagledal pod seboj cerkvico sv. Urbana, kakor mu že pravijo, patrona onih nežnih živalic, ki znajo vrlo dobro skakati, a storijo mnogokrat poskočiti tudi človeku. Niže v dolini pa se belijo hiše prelepega Lokavca, kojemu pošilja znani Mažji kot skoraj sleherni leto več ali manj zrnja. — Vrlim Lokavčanom županuje znani „liberalni klerikalec“ Jožek, kojega je doletela poleg cestnega odbornika še najnovejša in menda zadnja čast pri „Centrifugal-mašini“. Samo glejte, gosp. Jožek, kako boste gospodarili, sicer bo obsodba enaka oni, koja so izvršili „Groga in drugi“ nad onim Švahom, ki je iskal povsod denarja ter mamil bogata dekleta. Po dobri uri hoje, plesanja, vrtenja in skakanja sem dospel srečno do Štomaza.

Ker je pa dopis že precej narastel, dovolite, g. urednik, ako Vam nisem prenadležen, da Vam drugič opišem par „kraftnih“, koje sem tam zvedel. Želeč veselo „alleluja“ Vam, g. urednik, vsem cenjenim čitateljem vrle „Soče“, kakor tudi sebi, sem vedno isti „Antiklerikalec“.

Iz Šmarj, 2. aprila 1901. — Kar si vse more napraviti in izmisliti kaka modra buča, to gotovo stori naš „gospod“ iz Šmarj. Kar zaporedoma čitamo dopise iz Šmarj v „Prismojencu“, glasilu gospoda Pepeta. Tu se z vsilo zaganja naš „Papa“ v neko osebo, češ, da je „agent od „Primorca“. Nadalje pravi ta vsevedoča duša, da sta se dva napredna odpovedala ti častni službi, kar je velika laž. Mi napredni Šmarjenci smo že toliko razsodni, da vemo, kaj je prav in kaj nasprotno. Zatorej zakaj bi ne razširjali „Primorca“, ki je pravi resnicoljubni list.

Tudi predbaciva, da dotičnik je imenoval v „Soči“ neki list „Primorsko glisto“. Ha, ha, prav je imenoval, saj to je sad Vase izbora-

ženosti. Prašal bi Vas: kje so pa tisti „zamorci“, ki hodijo dotičniku. Rekli ste, da jih je kar cela armada, kje, kam so odšli; mi nismo še nobenega videli. Mogoče so se z brzobrodrom odpeljali po Branici v Sočo, potem pa v Ameriko.

Tu zopet stavi dopisun „Lažnjivega Kljukca“ našemu napredno mislečemu dve prašanji, kateri se glasita:

1. ako spozna, da ima „Primorec“ protiverske težje s tem, da blati cerkveno hierarhijo od kaplana naprej do poglavarja sv. katoliške cerkve, bodisi posredno ali neposredno.

To je smešno prašanje, katero si mora zmisliti le kaka posvečena buča. Mi „Primorca“ nismo še spoznali, da bi blatil cerkveno hierarhijo, saj smo kristjanje, mogoče se boljši od Vas, zatorej bi to tudi nam ne ugajalo. Res je, da „Primorec“ vrže resnico v obraz kakemu črnemu hujskacu, ali to ni blatenje, to je le resnicoljubje. Capito sior!

V drugem prašanju pa pravi:

„Ako se strinja dotičnika vest s prvo božjo zapovedjo, katero lahko bere v velikem katekizmu, ki se glasi: Branje in razširjanje veri sovražnih knjig, časnikov in spisov.“ V tem pogledu imamo pa vsi lahko vest, ker „Primorec“ in „Soča“ nista veri nasprotna, pač pa sta resnicoljubna, in mnogokrat dasta kakemu protivercu kako po širokih posvečenih ustnicah. Ne tika se vere postenih ljudi tudi ne pravih Kristusovih namestnikov.

Tu Vas pa vprašam, kaj pa „Prismojenci list“, ali ni napadal se celo škofa Drohobeekega tako grdo, kakor da bi bil kak ubog slovenski liberallec!? Torej ta je pravi? Ne, preč z njim! Straha pred deželnozborskimi volitvami ima naš poveljnik klerikalne bande premnogo v želodcu, ker zdi se mu, da bo zastoj agitiral po občini. Pokazati mu hočemo, da ne spimo spanja mrtvih, ampak odločno stopimo v tem slučaju na rep klerikalnemu zmaju. V to nam Bog pomagaj!

„Napredno misleči“.

Domate in razne novice.

Osebnostne vesti. — Davčni višji nadzornik A. Gralietta je imenovan finančnim svetnikom pri finančnem ravnateljstvu v Trstu. — Narednik pešpolka št. 97. g. Fran Jurca je imenovan kancelistom pri okrajnem glavarstvu v Logatecu.

Smrtna kosa. — V ponedeljek so pokopali v Mirnu pri Gorici g. Antona Drufo v k a, veleposestnika in lastnika tovarne za usnje. Pokojni, ki je bil jako premožen gospodar, je dosegel starost 63 let. Bolehal je dolgo časa. Pogreb je bil veličasten. Naj počiva v miru!

Slov. narodno-politično društvo veleposestnikov za Gorisko-Gradišansko vabi k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil dne 11. aprila 1901. ob 11. uri predpoldne v gostilni „pri jelenu“ v Gorici, z dnevnim redom, katerega določajo društvena pravila.

Gabršček proti „Gorici“. — Pred gorisko poroto je bila obsojena „Gorica“ radi častikraje. Tožil je g. Gabršček radi znanega napada na njegovo osebnost postenje, (ki je dal povod oni Gabrščekovi dopisnici na don Gredolčiča, vsled katere je sedel na zatožni klopi v Gorici in bil oproščen ter bo sedel vsled razsodbe najvišjega sodišča še

enkrat v Trstu). — Proti tej razsodbi porotnikov so podali pritožbo ničnosti in najvišje sodišče je odredilo javno razpravo na 24. dan maja t. l. Klerikalni listi so prinesli objavo tega razpisa obravnave na način, kakor da so že zmagali na Dunaju.

Zakaj pritožba in nada na razveljavljenje? — Znano je, da je predsednik porotnikov čisto napačno zabeležil glasovanje in sklep porotnikov v dodatnem vprašanju. Ko je prečital odgovor, so se porotniki takoj začudili, in vstal je eden porotnik ter za njim še dva, ki so izjavljali, da je predsednik napačno zabeležil (oprostilno namesto obsodilno). Sodni dvor je poslal porotnike nazaj v posvetovalnico, da so izrek popravili. Juristi so zdaj različnega mnenja, je-li sodni dvor pravilno postopal ali ne, ko je poslal porotnike nazaj. — O tem bo govora na Dunaju. Ako hočejo novo obravnavo, sodbodno!

Važna razsodba. — „Slov. Narod“ je priobčil v dveh člankih neko jako zanimivo reč. Gospa Turkova v Dragi na Kranjskem je odgovorila duhovniku v cerkvi tisti čas, ko je čital „Slov. Narod“ ter govoril politično, glasno te besede: „Jaz sem prišla pridigo poslušati, ne pa „Slov. Narod“. „Narod“ naj se v gostilni bere, ne v cerkvi; ga bom že doma prebrala, saj ga znam.“

Po teh pogumnih besedah je vrla županja demonstrativno zapustila cerkev, in z njo je odšlo tudi nekaj mož.

Stvar je prišla pred sodnijo. Višja graska sodnija je razsodila, da varuje zakonski zakon cerkveno avtoriteto duhovnikov in vsrki čut občinstva samo takrat, kadar duhovnik božjo službo opravlja, ne pa tudi takrat, kadar dela kaj drugega, bodisi tudi v cerkvi, kar pa ni v direktni zvezi z božjo službo. „Slov. Narod“ piše o tem:

„Doselej je naša duhovščina živela v veri, da uživa varstvo kazenskega zakona po §§ 303. in 122., ako se sploh nahaja v cerkvi, tudi tedaj, če ne izvršuje posebnega bogoslužnega opravila. Tega mnenja je bilo večinoma tudi občinstvo, in je prav vsled tega mirno prenašalo različne duhovniške ekscese na leci. Ljudje so sicer škripali z zobmi in prišedši iz cerkve dajali duska svoji nevolji, ali v cerkvi sami se niso ganili, boječ se kaznovanja po imenovanih paragrafi. To napačno mnenje, katerega je bilo tudi državno pravdnistvo novomesko, je z določbo grškega višjega sodišča obrženo in izpodbito.“

S to določbo je pa tudi vsjesodno priznana, da čitanje političnih člankov in — logično temu — tudi sploh razpravljanje političnih zadev, politično agitiranje itd. — ni v nobeni zvezi z božjo službo, da to ne spada ne k pridigi, ne k maši.

Ako torej duhovnik na leci razpravlja o političnih zadevah, bodisi da to stori po končani pridigi, ali da pridigo pretrga — kar stori že s tem, da sploh govori o stvareh, ki niso v nobeni zvezi z božjo službo — potem ne uživa več varstva kazenskega zakona, potem je samo še privatna oseba, a če mu kdo ugovarja, ga bo sicer politično oblastvo lahko kaznovalo, in ga bo tudi kaznovalo z ozirom na svetost kraja samega, ali moljenja vere in razžaljenja cerkve dotičnik ne bo kriv. Njegov pregrešek se bo sodil po istih predpisih, po katerih se sploh sodijo javni skandali.

Zeteli bi bilo, da bi duhovščina dobro prevdarila pomen te določbe višje sodnje grške, zakaj sedaj, ko je sodno dognano, da politično zabavljanje duhovščine na leci ne spada k službi božji, in da duhovnik tedaj ne uživa varstva kazenskega zakona, sedaj mora računati z eventualnostjo, da tudi ljudje bržčas ne bodo več tako mirno trpeli brezmejnega političnega ščuvanja v cerkvi, kakor so ga trpeli doslej, da, računati mora s tem, da se morejo zgoditi obžalovanja vredni slučaj, da se hoče proti po-

»Ne, tega ne storim. Zaupam pa Tigelinu, da nam tam ne bo manjkalo krasotice.«

»Ali mar naj krasotice nedostajajo ondi, kjer je Amor?« odvrne Tigelin.

Nero pa reče:

»Vse mi že preseda. Ostal sem samo vsled volje boginje v Rimu, toda tega ne morem prenesti. Odidem v Ancium. Dušim se v teh tesnih ulicah, sredi teh nagnusnih kotov in nesnažnih hiš. Veter donaša smrad v moje palačo in na moje vrtove. Oh, ko bi kak potres ugonobil Rim, ali ko bi ga kak razjarjen bog zravnal z zemljo, takrat bi vam pokazal, kako se mora zidati mesto, ki je glava sveta in moja prestolnica.«

»Cesar,« odvrne Tigelin, »ti praviš, ko bi kak razjarjen bog ugonobil mesto, mar ni tako?«

»Da; toda kaj?«

»Mar ti nisi bog?«

Nero prezirljivo mahne z roko ter reče:

»Bomo videli, kaj nam pripraviš na Agripinim jezeru. Potem odidem v Ancium. Vi ste vsi premajhni ter ne pojmite, da je meni treba velikih rečij.«

Po teh besedah zapre oči ter dá znamenje, da si želi počitka. Augustijanci se tudi začnejo razhajati. Petronij odide z Vinicijem ter mu reče:

»Sedaj si tudi ti povabljen, da prideš na to zabavo. Rudečebredce se je odrekel svojega potovanja, zato pa bo razgrajal bolj nego drugokrat po mestu kakor v svoji hiši. Glej, da v tem razgrajanju tudi ti najdeš zabavo in pozabljenje. Za zlodja, podjarmili smo svet ter imamo pravico zabavati se. Ti si, Marko, kaj zal mladenič, in prav temu pripisujem nekoliko svojjo naklonjenost do tebe. Pri efežki Dijani! Ko bi ti samo mogel videti svoje naježene obrvi in svoje

lice, na katerem se še opaža stara kri Kviritova! Vsi drugi poleg tebe so kakor nekaki oproščenci. Da, tako je! In da ni te čudne vere, bila bi Ligija že danes v tvoji hiši. Poskusi mi še enkrat dokazati, da oni niso sovražniki ljudi in človeškega življenja... S teboj so lepo ravnali, pa si jim lahko za to hvaležen, toda jaz bi na tvojem mestu čutil mržnjo do onega nauka, ki si poiskal naslado tam, kjer jo je mogoče najti. Ti si zal mladenič, ponavljam ti in po Rimu kar mrgoli zalih žensk.«

»Jaz se samo čudim, da ti vse to že ne preseda,« odvrne Vinicij.

»Kdo ti je to rekel? Meni to preseda že davno, toda jaz nisem v tvojih letih. Sicer pa imam tudi druge zabave, katerih ti nimaš. Jaz imam rad knjige, katerih ti ne ljubiš, imam rad poezijo, katera tebi preseda, imam rad zalo posodo, drago kamenje in dokaj drugih rečij, za katere ti ne maraš; imam bolečine v križu, katerih ti nimaš, a konečno sem našel Eunikio — ti pa nisi našel ničesar njej podobnega... Jaz se počutim dobro v svoji hiši sredi močice umetnih del, toda iz tebe ne napravim nikdar pravega estetika. Jaz vem, da v svojem življenju ne najdem ničesar več nego to, kar sem že našel; ti pa niti sam ne veš, česa se še nadejaš in kaj še iščeš. In ko bi te sedaj zatekla smrt, umrl bi poleg vse svoje žalosti in vse svoje srčnosti z nekim začudenjem, da moraš že zapustiti ta svet; jaz pa bi jo sprejel s prepričanjem, da na vsem svetu ni več ničesar, česar bi še ne bil okusil. Ne mudi se mi, nočem pa tudi odlašati; potrudim se samo za to, da svoje življenje do konca preživim veselo. Na svetu so tudi veseli skeptiki. Stoiki so v mojih očeh bedaki, toda stoicizem nas vsaj vtrjuje. Tvoji kristjanje pa prinašajo na svet

žalost, ki je v življenju to, kar je v prirodi dež. Veš li, česa sem se spomnil? Tega, da utegne biti na zabavi, ki jo nam priredi Tigelin na obrežju Agripinje jezera, tudi nekoliko lupenarjev, in pri njih bodo zbrane žene iz prvih rimskih rodbin. Ali bi se res ne našla nobena, ki bi te mogla potolažiti? Tam bodo tudi dekleta, ki prvič stopajo v svet, uprav kakor vile. Tako je naše rimsko cesarstvo!... Že je toplo. Južni veter ogreje vodo in ne bo škodoval golim telesom. A ti, Narcis, vedi, da ni nobene, ki bi te zavrgla, niti jedna, naj bi bila tudi vestalka.«

Vinicij se udari s pestjo po glavi kakor človek, ki je neprestano zatopljen v jedno misel.

»Potrebujem sreče, da najdem jedno tako!«

»A kdo je kriv temu, ako ne kristjanje! Toda ljudje, katerih znamenje je križ, ne morejo biti drugačnejši. Poslušaj me! Grška je bila krasna ter je stvarila modrost sveta, a med tem smo mi ustvarili moč. A kaj misliš, da nam more prinesiti to učenje? Ako veš, pa mi pojasni to, ker, pri Poluksu! tega si ne morem domisliti.«

Vinicij pomigne z rameni.

»Zdi se mi, da se bojiš, da bi postal kristijan?«

»Bojim se, da si sam ne ogreniš svojega življenja. Ako ne moreš biti Grk, pa bodi Rimljan: vladaj in uživaj! Naše strasti niso kar tako brez osnove, ker izvirajo iz naših mislij. Jaz preziram Rudečebredca, ker je bedak — grški komedijant. Ako bi bil Rimljan, priznal bi mu pravico, počenjati take neumnosti.«

Ako sedaj, ko prideš domu, najdeš kakšnega kristijana, pokaži mu jezik. Ako bo to zdravnik Glauko, ne bo se temu čudil. — Na svidenje na jezeru Agripe!«

(Dalje pride.)

litičnemu zabavljanju in proti osebnim napadom z lece tudi reagiralo.

Ali se drugo stran ima odločba grške nadsodnije, in tej strani bi morala posvetiti posebno pazljivost vlada. S tem, da je sodišče odredilo duhovniku, kadar se loti na leci političnih vprašanj, tisto varstvo, ki mu ga daje kazenski zakon za čas izvrševanja specifično bogoslužnih opravil, in da je sodišče priznalo, da političnih razprav na leci ni smatrati za del bogoslužnega opravila, da te razprave sploh ne spadajo v cerkev, s tem je grško visje sodišče sprožilo vprašanje: Kako se morejo v cerkvi dopuščati politične prepovedi?

Naravno in logično je vendar, da naj se smejo v cerkvi izvrševati samo bogoslužna opravila, samo takšna dela, katera varuje kazenski zakon v §§ 303. in 122. Ker pa politični govori ne spadajo mej bogoslužna opravila, potem tudi v cerkvi ne morejo biti dopustni, drugače kakor pod tistimi pogoji, ki jih določa zakon o shodnem pravu.

Vipavska železnica. — Z odkupovanjem zemljišč, koder pojde železnica, so večje težave nego smo pričakovali. Posestnikom nujno priporočamo, da se mirno pogodijo s podjetnikoma ter naj nikar ne pričakujejo s od ne razlastitve. Več jutri v „Primorcu“.

Porotne obravnave v Gorici pričnó dné 20. maja. Predsednikom obravnave je določen predsednik okrožne sodnije, dvorni svetnik g. Defacis, ter njegovima namestnikoma sodna svetnika gg. Ervin Semarda in Rihard Zörre.

Dosedaj sta določeni pred poroto dve obravnavi: jedna radi detomora, druga radi težke telesne poškodbe.

Porotnike izzbirajo v drugi polovici tekočega meseca.

Novačenjske. — V ponedeljek se je predstavilo naborni komisiji 180 mladenčev iz občin: Solkan, Trnovo, Grgar, Čepovan in Trebuša. Potrdili so jih v vojaké 50. — V ajdovskem okraju je bilo izmed 240 potrjenih 86. — Iz Dornberga so jih potrdili 12, iz Prvaceine 12, iz Mirna 11 ter 9 iz drugih okoličanskih občin. Dalje so bili na novačenju fantje iz St. Andreža, Vrtojbe, z Vogerskega, Renč in Opatjegasela.

Dne 9. t. m. pridejo na vrsto novaki iz Podgore, St. Ferjana in Kojškega, dne 10. pa oni iz Ločnika, Sovodenj in Sempasa.

Novo društvo. — V cerkvi sv. Ignacija na Travniku je bilo v jutro neko nedeljo v nedavnem času oznanjeno, da se osnuje novo društvo služabnic, kateremu bo naloga: moliti za „zaničevane“ duhovne. Naše dekle bodo morale torej odslej pridno delati cel teden, v nedeljo v razvedrilo pa bodo morale moliti za „zaničevane“ duhovne. Novemu društvu želimo mnogo uspeha, da bi naše dekle tako pridno molile, da se vsi „zaničevani“ duhovni v kratkem času spreobrnejo ter pridejo na pravo pot tako, da jih ne bo treba tem grdim „liberalcem“ več „zaničevati“, torej tudi ne bo več potrebe, moliti zanje, vsled česar se društvo razpusti, da bodo dekle ob nedeljah ob svojem prostem času zopet — proste ter ne več uklenjene v društvo molitve za „zaničevane“ duhovne. Blagoslov z neba na tako društvo!

Dva tatila. — Boštjan Kumar iz St. Ferjana je bil prišel v preteklem tednu ob svojo 100 gl. Misli je seveda, da jo je izgubil. Ne ve se, ali sta ukradla ali našla ta denar dva fantiča Mihael Jausig, star 15 let, in Anton Strosar, star 13 let. Jausig je zmenjal denar v menjalnici Michlstätterjevi, kjer je rekel, da ga je poslal menjal gospod Lino Furlani. Potem sta zagrebala denar na raznih krajih, nekaj pa sta zapravila. Policija je bila kmalu na sledu tatilcem, in prišla je Jausiga, o katerem se je pokazalo, da je on menjal denar. Drugi, Strosar, pa se je prijavil sam se tisti večer. Dognalo se je, da ta dva „nadepolna“ fantiča nista spala pri stariših že celo zimo, marveč sta se potikala okoli ter bila kaznovana radi potikanja in tatvin že parkrat. Fantiča se pripravljata dobro za „belo hišo“ v Ljubljani.

Nova metoda. — Sedaj so se spravili v dopise. Članki in domače novice ne zaležejo več dosti, treba je bilo zlezt med dopise. „Iz Gorice“ — kako lepo se to čita! Predzadnje so pričeli z „Gor. ljud. posojilnico“, po kateri se jim se vedno cede sline, končali pa so „Sneuljčico“, menda zato, ker je se vedno snežilo. Vmes pa so se zadržali v nekega uradnika „Gor. ljud. posojilnice“, čes, da je grozno razžalil nekega goriskega Slovence v neki gostilni. No, kdor je bil zraven, ta ve, kako grozno je pretilaval vso reč tisti „goriški Slovenec“, ki, mimogredé omenjeno, ob nedeljah in praznikih pri kapucinih s svojim ubitim glasom Boga strši, včasih kako krpo prišije ter je vsaki četrtek opoldne odgovorni urednik „Prismojence“ — (Kaj pa hazard na Sveti večer!? Op. stav.) in za njim pretilava „Gorica“.

Iz muhe so naredili slona! Le počasi, gospodje, po tisti opolzki poti, na katero ste stopili zopet ter s katere hrušile izvengoriške Slovence. Ako ne sme nikdo izvengoriških Slovencev na Gorisko, potem ne sme noben goriški Slovenec izven svoje ožje domovine. Kaj na takem temelju boste delali?! Jako lepo! Tako tesno naziranje o Slovencih razklada — glasilo pravih gorških rodoljubov, „Gorica“!

V zadnji številki je zopet dopis „Iz Gorice“, ki se bavi s „Sol. Donom“, brani Pavličev „Centrifugo“, se zadrživa v dr. Tumo, hvali Mercino itd. cum gratia in infinitum. Tako bodo najbrže nadaljevali po stari navadi ali po novi metodi med dopisi. Dober jim tek! Privoščimo jim ga pri takem zlobojem delu, nam tekne pošteno, odkrito in narodu koristno delo, delamo, po delu pa včasih zapojemo tisto „Al' nam kaj morejo“ — in lepe pesmi glas seže v deveto vas. Le jezite se po, novi metodi, Caheji, Mercine, cvetniki itd., mi se Vam — smejamo. Amen!

Politika v spovednici. — Minole dni je slo neko dekle k spovedi na Kostonjevo. Prava spoved je bila prav kratka in tiha, kakor je prav. Ali kmalu je začelo rohneti, da so čuli daleč proč vsi ljudje: bilo je govora o „Soči“ in „Primorcu“. Ubogo dekle je povedalo resnico, da čita oba lista, na kar jo je začel oštevati, strasiti jo z večnim pogubljenjem in s tem, da jej ne da odveze. Po dolgem času je dekle odšlo vse zbežano in rudeče od srama. — Prosimo, da se nam taki slučaji sporočajo.

Otrok se ožgal in umrl. — Pred par dnevi je prišel deček računskega narednika Krepsa, ko se je mati nekoliko odstranila, v dotiko z ognjem v kuhinji. Otrok se je ožgal po telesu, posebno na prsih, in čez dva dni je umrl vsled opečenin. Deček je imel 4½ leta. — Pazite, pazite na otroke, da ne prihajajo preblizu ognja! Take nesreče se prepogosto ponavljajo.

V Gradšču ob Soči, kjer steje prebivalstvo 3800 duš, že od 19. febr. t. l. dalje, torej nad 40 dni, ni nikdo umrl. In prav tačas je kosila smrt drugodi, tudi v Gorici, jako, ker pa v tej dobi so prijemale ljudi raznotere bolezni.

Iz Tržiča poročajo, da so ukradli doslej še neznani tatovi pred par dnevi v cerkvi Marceljanski iz pušice 80 kron. To se je zgodilo pred par dnevi okoli poludne.

Na postaji v Divači je ponesrečil v ponedeljek 64-letni železniški delavec Ivan Perhace. Delal je na progi, po kateri so po pomoti drugi delavci porinili železniški voz proti njemu. Voz je prišel zadej za njim, vsled česar ga Perhace ni opazil. Voz ga je vrgel na tla, in težko poškodovanega Perhace so morali prepeljati v Trst v bolnišnico.

Iz Kozane nam poročajo, da na drugo postno nedeljo je delil nunc dekletom od 17. leta naprej spovedne listke, in sicer je deljenje trajalo jako dolgo, nad 2½ ure. Osebnó po naši je bilo naznanjeno nuncu, da bosta dva krsta, katera je določil za popoldne ob 4½ uri. Babica in botri so prišli pravočasno, ali deljenje listkov le ni hotelo biti še končano, le naprej je še trajala pridga dekletom. Zvunaj je bilo slabo vreme, mráz in dež. Ko je bila ura 4½, je odprl ključar cerkvena vrata, da bi vstopili, ker zvunaj je bilo premrzlo, zlasti za deteti, toda nunc ga je zavrnil, naj le počakajo. Deteti sta začeli jokati, bili sta dve pupici, sopran in alt je prisilil babico, da je poskusila svojo srečo z vstopom, ali je bila tudi zavrnena. Čakati je bilo treba, da je bil konec delitvi spovednih listkov, katera je trajala 2½ ure, potem sele je bil krst. Kozanci sedaj premišlujejo, ali je prvi in najpotrebnejši zakrament sv. krst ali delitev spovednih listkov dekletom od 17. leta naprej? Pa kdo ve, kaj jim je pravil, ker ni pustil nikoga v cerkev tisti čas! — Tako! „Prismojenec“ pa poreče, da je bil kozanski nunc ki je tudi velik politik, v „Soči“ — zaničevan!

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ vabi k letnemu občnemu zboru, ki bo na belo nedeljo dné 14. aprila ob 1. uri popoldne v prostorih „Goriške čitalnice“ z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odborovo. 2. Račun za leto 1900. 3. Proračun za leto 1901. 4. Morebitni predlogi. 5. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalcev računov in 5 razsodnikov.

Opomba: Ako hoče kateri društvenik staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznani predsedniku do 11. aprila. — Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31.) — K občnemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društvenim knjižico (§ 34.)

Zahvala. — Gospod Josip Marc, posestnik v Ajdovščini, je podaril tukajšnjim občinskim siromakom svoto 100 K., za kar se mu podpisano županstvo v inenu obdarovalcev toplo zahvaljuje.

Županstvo v Ajdovščini, 31. marca 1901. zupan: Anton Lokar.

Listnica. — Na željo nekega našega g. pristaša izjavljamo, da oni dopis, objavljen pred kratkim, v katerem je govora med drugim o stanjelskem kuratu Štrancarju ter se je taknil tudi g. učitelja Poniza, ni bil pisan ne v Rihembergu in ne na Brjah, marveč je nam došel od druge strani. Toliko v pojasnilo, da se ne bo smatralo za dopisnika nekega g. v rihemberski občini, kateri ni pisal onega dopisa. — G. V. A. Pride prihodnjé. — G. „N. N. v T.“ — Storite tako, kakor pišete! Le poskrbite tistega človeka, bo tim imenitnejša vsa reč, ker sploh vse izpovedi itd., vse govori le proti prizadetemu. Blamiral se pa bo posebno še radi tistega drugega odstavka, v katerem je opisana ona „fina“ reč. Stopite v T., naznanite

ter povejte tistega moža. Priposlano porabimo. Le pogumno naprej! — Da ste nam zdravi! G. X. Y. v G. Imate prav! Zadel ste! Stvar o tistih anonimnih dopisnicah ter žaljivih slikanih kartah pride na pristojnem mestu v obravnavanje. „Fabrika“ je le ona, deluje pa že dolgo. Temu se tudi ni čuditi, kdor pozna moža, ki tiči za to stvarjo. Počasi se razkrinka vsa klerikalna zloba, katera je koncentrirana tako „lepo“ v Gorici. Pozdravi! — Gosp. dopisniku s Cerkljanskega. Vsa reč je taka, da je ni mogoče priobčiti. Kakor smo Vam že povedali, večji del odpade, ker je neopravičen, drugega je pa premalo. Poslijte o priliki kaj drugega, kar bojno radi priobčili. Vesele praznike!

Razgled po svetu.

O državnem zboru. — V pretekli sesiji državnega zbora avstrijskega se je predložilo 646 predlogov, mej temi 80 nujnih. Poleg teh predlogov je 110 vladnih predlogov. Število interpelacij je 707, od teh se še ni odgovorilo na 579 interpelacij. Zbornica je obravnavala o 8 vladnih predlogih in o predlogih po umah. Govorilo je pri teh razpravah 685 govornikov. Poslovalo je 22 odsekov. Svota izplačanih dijet znaša 510.000 kron. Volilnih protestov je bilo vloženih 61.

Vspehi dosedanjega zasedanja. — V zasedanju pred Veliko nočjo je dobila zbornica v pretresovanje 8 vladnih predlogov, izmed katerih so bili predlogi glede vojskanih novincev, oprostitve hišnega davka za Jägerndorf, Celovec in Novi Tišin, glede svetovnega poštnega prometa in radi literarne konvencije z Nemčijo sprejeti. Predlogi glede žganjarine in investicij stojita še pred drugim čitanjem. Razen vladnih predlogov so prišli na razpravo zakon glede mitnic, glede ubožnih blagajn, glede rentnega davka, potem predlogi glede uim in potresov in aféra Seitz. Kako bo de pa po Veliki noči, je odvisno od vlade, oziroma od Mladočelov in vemske narodne stranke.

Spilnič in tovarisi so stavili v drž. zboru gledé telefonske zveze ter znižanja telefonskih zvez interpelacijo, ki končuje:

1. Namerja-li Vaša ekscelenca skoro že ukreniti potrebno za napravo telefonskih zvez med Reko in Trstom, oziroma Opatijo in Trstom, in eventuelno zahtevati, da se primeren znesek stavi že v letošnji ali najdalje v proračun prihodnjega leta?

2. Namerja-li Vaša ekscelenca poskrbeti tudi za druge telefonske zveze, kakor n. pr. med Trstom in Puljem in med Trstom in Gorico in v zvezi s tem odrediti primerno znižanje telefonske takse med Trstom in Dunajem?

Novi topovi. — Iz Plzna poročajo, da so skončali dné 2. t. m. z dobrim vspehom poskusi o novih topovih za mornarico s 24 cm konstrukcije, izdelani v znani tovarni Škoda. Pri poskusih je bila navzoča komisija izvedencev mornarice. Izpustili so 50 strelav. Na projektih, ki tehtajo 215 klg., je stavljena začetna hitrost 710 m na sekundo.

Župnik Hrovatin pri sv. Jakobu v Trstu je izročil znano zastavo sv. Cir. in Met. mišim v cerkvi v hrano. Ljudstvo je razburjeno, zlasti delavci, kateri so bili kupili zastavo s težko prisluženimi novci. — Tako dela katoliški župnik s tržaskimi Slovenci. Potem pa se čudijo „Slovenčevci“, ako ljudstvo takim duhovnom hrbet obrača!

Italijanska kraljica. — Ni se z lepa tako težko pričakovalo kraljevo dete, kakor sedaj Italijani pričakujejo svojega prestolonaslednika. Po italijanskih kavarnah, gostilnah, na ulici, v gledališču, doma in v parlamentu ne govore o ničemer drugem, nego o italijanskem prestolonasledniku. Rim se je razdelil v dva tabora: eni so za hčer, a drugi za sina. Krasna kneginja Črnogorska, katero je usoda napravila italijansko kraljico, je danes najbolj oboževana žena v Italiji. Nedavno je ona, hči Črnogore, izjavila, da ne dopušta, da bi nje dete došla druga žena, ampak da je hoče dojeti sama. Na ta glas so Italijani skoro ponoreli od veselja. Dvorne gospe ne vedo, kako bi se zgrazale nad tem, kralj pa je ljubeznjiv, vesel, gotovo najsmretnjeji človek na svetu. Tako srečo mu je mogla pripraviti samo — slovenska kneginja.

Na Španskem. — Iz Madrida dohaja vest, da v nedeljo je došlo pred največjo andaluzijsko sladkorno tovarno La Rois okoli 5000 ljudi, kateri so zažgali tovarno, ki je postala v kratkem pepel in prah. — Vojno ministerstvo je zaukazalo, naj v vojskanih bolnišnicah ne rabijo nun, dokler ne bočjo za to potrebni krediti postavljeni v proračun.

Grof Tolstoj je bil po poročilih teh dni iztiran iz Moskve ter je dobil nalogo, prebivati na svojem posestvu Jasnaja Poljana. Druga poročila hočejo vedeti celo, da so grofa Tolstoj aretirali ter ga drže zaprtega v Vladimirskoku.

Srbi so dobili novo ministerstvo, kateremu predseduje Vučić. V ministerstvu so 4 radikali ter 2 nevturala.

Z Ruskega poročajo, da so prijeli nekega mladeniča, kateri je na suhu, da je streljal na ministra Sipianija, ali ga ni zadel. Ali je pravi, še ni dognano.

Nemiri med dijaki se ponavljajo. Uvedeno je največje nadzorstvo posebno nad tujci. Obiasti so v skrbah, ker nemiri kažejo očito znake revolucije.

Pobedonosceva smatrajo jednim glavnih krivcev.

Na Kitajskem. — V Mandžuriji in v okolici Cingtu so nastali baje novi nemiri, katere provzročajo kitajski vojaki in pa roparji. Mislijo, da spomladi buknejo nove vstaje boksarjev. Na Koreji so nastali nemiri. V mestu Samson je napadlo okoli 200 Kitajcev nekaj Korejanov ter zažgalo več hiš. — Zopet poročajo, da kitajski dvor ne podpiše Rusiji mandžurske pogodbe, čes, ako odstopijo Mandžurijo Rusiji, potem se oglašijo se druge vlasti, ki bodo hotele vsaka nekaj. — Iz Londona javljajo sedaj, da je mandžurski dogovor med Kitajem in Rusijo že podpisan, da torej Mandžurija vsekako pripade Rusom.

V južni Africi. — Burska načelnika Botha in Dewet sta se baje združila ter stajeta okoli 30.000 mož. Kitchener baje odstopi. Ako se to zgodi, potem bo prihodnji angleški poveljnik v južni Africi že četrti! — Mogočna zveza evropskih in ameriških trgovcev je sklenila bojkotirati angleško blago tako dolgo, dokler Anglija ne prizna Burom neodvisnosti. — V bližini Newcastle so poglani Buri v zrak neki železniški vlak, ali se potem umaknili v gore angleški dosli premoči.

Raznotero. — V „Obzoru“ čitamo, da je povila Marija Mandić iz Jošana v Lici dné 30. jan. 1900. trojčke, in dné 7. jan. 1901, zopet trojčke. Torej 23 dni manj nego v teku jednega leta je povila šest detet. — V Avstriji je 500 nemških telovadnih društev, v naših deželah izmed teh 41 s 4456 člani. — Ruski car Nikolaj je povisal učiteljem na finskih ljudskih šolah plače na 600, oziroma 800 finskih mark. — Francoski ministeraki predsednik Waldeck-Rousseau je bolan na abscesu v vratu. Te dni je hotel priti v Benetke, ali je nevarneje obolel, da mora ostati doma. — V bližini postaje Osipavka na Ruskem je bil nastal požar v nekem vozu drugega razreda. Predno so mogli pogasiti, in se je vlak vstavil, so zgoreli 3 popotniki, 7 pa je opečenih. — Delegaciji se snideta tako med 15. do 20. maja na Dunaju. — V San Petito pri Avvellinu v Italiji je 28-letni duhovnik Achille Tedeschi vtrleli z revolverjem svojega očeta. Vzrok so baje nespozumljenja v družini glede osebnih interesov. — Znani socijalni demokrat Ethin Kristan v Trstu je izstopil iz katoliške cerkve ter se proglasil za brezverca.

Narodno gospodarstvo. Nekaj o socijalizmu.

(Dalje.)

Zgodovina razvoja kons. zadrug nam kaže, da na kmetiji le v Švici, kjer so intenzivni kmeti in živinorejci, ki si morajo dosti za življenje potrebnega kupiti, izhajajo kons. zadruge, ali le v obližju tovarn. Na Nemškem, na Badenskem so kmetje prestopili celo v vrtnarsko delo in tako, da za trg delajo in proizvajajo posamezna živila v veliki meri, ali trgovske rastline. Pri teh kons. zadruge vsevajo. Naravno. Če pridelujem samo krompir za trg, si moram drugi živež kupiti. Kons. zadruge so razvile na Angležkem in Nemškem velikansko delo. Ravno tako posojilnice.

Kar vspeva tam na Angležkem, Nemškem, mora seveda tudi na Slovenskem, si misli vsi vedo in vse praktično življenje poznavajo naš duhovnik. On je absolvirval v Ljubljani, ali Mariboru, ali v Gorici univerzo, in zlodej mu ni kos, posebno, če je se par let v „Germanikum“ v Rimu čas porabljal z „visokimi“ študijami. — Ali doli bi se kaj storiti tudi pri nas v tem oziru, če bi zgodovina Slovenstva ne bila toliko žalostna! — V tej zaduhli, zabiti, po španjsko vladani Avstriji je bil Slovenec sto let korenjak prve vrste. In če je bil 100 let — 1525—1630 — zakaj bi ne bil pozneje, danes? Adrijansko morje! — Za njim; — ne teko kakor v Benetkah, malo kopnega; — široko kopno; — slovenski jug z globoko črno zemljo, temnimi gozdi — zelenimi vinogradi, sadeži vseh vrst, žitom vseh vrst, ljudstvom z odprtim, visokim, širokim čelom, ljudstvom, ki je nosilo obraze, kakor so rimljanski iz mramorja izklesani, ljudstvo, ki je za habsbursko dinastijo prelilo najboljšo svojo kri in služilo tej dinastiji do smrti udano, ljudstvo, ki je dalo skozi sto let najhujših napadov vsej državi najboljše vojskovodje in vojake! — Minolo je, utočilo je! — Danes je ubogo agrarno ljudstvo, ki svoje najboljše kmetijske moči pošilja v premogokope v tujino. — Še to je moralo to ubogo ljudstvo zadeti, da je prodalo svoje krasne gozdove za bagatele in svoje velike množine premoga ter da izseljevanje v tujino oropa njegovo gospodarstvo tudi živine, gnoja, da leto za letom njegova po polovici krasna zemlja ne dobivlja dosti gnoja ter postaja Kras tudi v boljših legah.

Pridi zdaj z modernimi sredstvi gospodarskega boja, življenja! Iz Vestfalna, Amerike pošiljajo naši ljudje komaj toliko, kar so vzeli sabo. Žene hodijo doma s cajno po „božjih“ polih, zapravljajo mozeg svojih v tujini trpečih mož na njli. Doma kmetija nema trdne moške dlani, pameti. Tovarna kulijev, zamorcev smo Slovenci! — Posojilnice! Zadolžitev raste. Hranilnice in dedščine, užitki imajo prvo mesto in drugo, posojilnice, ki dajo 200 gl. za potovanje v Ameriko! (Ne vemo, če ne dela tudi denar francoskih, nemških, italijanskih, romskih, zavodov v farovski posojilnicah. Doma ni toliko denarja.)

(Konec pride.)

Anton Obidič,
 čevljar
 v **Semeniški ulici št. 4**
 v **Gorici**
 pripravlja se
 za raznovrstna naročila po meri
 za gospe in gospode.
 Naročila se izvršuje hitro.

Krompir za seme
 fine vrste odpošilja vedno v vsakej
 množini **Alojzij Kane**, trgovec v Ljub-
 ljani, Dunajska cesta.

Božjast.
 Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervozni-
 boleznih, naj zahteva kuzjico o teh boleznih. Vdobja
 se zastoj in franko v Schwannen-Apoteke, Frank-
 furt A. M.

Veliko zalogo
 šivalnih strojev, dvokoles in slamoreznic
 raznih sistemov prve angleške tovarne „Heliar“
 ima
SAUNIG & DEKLEVA V GORICI
 ulica Municipio št. 1
 mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16
 kjer je bila prej prodajalnice.

V zalogi imamo nad
 100 šivalnih strojev vsa-
 ke vrste na razpolago,
 kakor za šivilje, krojače,
 čevljarje in sečlarje, tudi
 za umetno vezenje (Sti-
 ckerei).

Cene so v gotovini od 80 gld. naprej.
 Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!
 Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udani
SAUNIG & DEKLEVA.

Ból ublažujoče ribanje
 po dr. Zoltán-u
 (Zoltánovo mazilo).
 Že mnogo let
 znano, uspešno
 učinkujoče sred-
 stvo, katero o naj-
 boljše v uporabi pri
 protinu in rev-
 matizmu.
 Olajša in od-
 strani po kratki
 uporabi (kar dok-
 azuje mnogo pri-
 znanja in zahvalna
 pisma) celo mnogo
 let brez uspeha se
 zdraveče bolezn.
1 steklenica
stane
2 kroni.
 Pri pošiljavi
 zneska 2 K 80 vin.
 razpošilja franko
 lekarnar
Béla Zoltán, Budimpešta.
 Zaloga na Dunaju, lekarna pri
 „Črnem medvedu“ I., Lugeck 3.
 Nikako skrivno sredstvo. Zdravniško pri, oročeno.

Podpisana priporočata slavnemu občin-
 stvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n.
 pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinje-
 vec, domači tropinovec, fini rum, različna vina,
 gorušice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-
 Metodovo miho ter drugo v to stroko spadajoče
 blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.
 Z odličnim spoštovanjem
***Kopač & Kutin,**
 trgovca v Semeniški ulici št. 1
 v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

Chief-Office: 46, Brixton-Road, London, SW.

 Vlijte
A. Thierry-jev balzam
 na ščetko za zobe d. očistite dobro vaše zobe ter
 jih ohranite pred pokvarjenjem in t. di. da po-
 mirite bolečino v zobeh. Pristno le se zeleno
 varnostno znamko „nuna“ in na kovinski kapici
 (zamašku) vtisnjeno tvrdko: **Edino pristno.**
 Vdobja se v lekarnah. : pošti
 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krona. Stekle-
 nico na poskušnjo z navodilom uporabe in izka-
 zom zaloga celega sveta pošilja **A. Thierry-jeva to-
 varna** v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-
 Sauerbrunn). 8

Dobre ure in po ceni!
 s 3-letnim pismenim jamstvom
 razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
 tovarna ur ter izvoz zlatnine
 Most (Česko).
 Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
 srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
 verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja
 fl. 1-95.
 Trdnja je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
 in srebrne svetlinje iz razstav ter lišče priznanih
 pis. m. Ilustrovan cenik zastoj!

Anton Potatzky v Gorici.
 Na sredi Raštelja 7.
 TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
 Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega
 blaga ter tkanin, preje in nitij.
 POTREBŠČINE
 za pisarnice, kadilce in popotnike.
 Najboljše šivanke za šivalne stroje.
 POTREBŠČINE
 za krojače in čevljarje.
 Svetlinjice. — Rožni venči. — Mašne
 knjižice.
 Hišna obuvala za vse letne čase.
 Posebnost:
 Semena za zelenjave, trave in detelje.
 Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
 krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
 ter na deželi. 2 35-8

Riccardo Brass
 Gorica
 zaloga vin in špirta na debelo.
 Ulica Vetturini št. 11.
 Domača, istrska in dalmatinska
 vina ter žganja prve vrste po nizkih
 cenah.

Patentovani aparati
 za žvepljanje na roko in za na hrbet,
 rabljivi na dva načina.
 Patentovane škropilnice proti
 peronospori
 najnovejši sistemi.

Brizgalnice za žvepleni ogljik (Injektori)
 proti filokseri
 Aparati za streljanje proti toči.
 Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje in trtorejo pošilja
 po najnižjih tvorniških cenah
IG. HELLER, DUNAJ (WIEN)
 II. Praterstrasse 49.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici
Konjedic & Zajec
 (prej G. Darbo)
 pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.
 Zaloge v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7, v posojilnični hiši.
 Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega
 štajerskega železa, železnih, cinkastih, pocinjenskih in medenih plo-
 ščevin, orodja za razne obrti in pohištvene, štedilna ognjišča,
 peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.
 Vsaokvrsne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse
 naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.
 Glavna zaloga za Gorico in okolice
 izdelkov c. kr. privilegiovanih livarn.
 Pripoznavno najboljših patentovanih kotlov gosp. **Mussbaum-a**
 v Ajdovščini po tovarniških cenah.
 Edina zaloga
 najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.
 Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz
 prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

**Vsaka gospodinja
 in mati**

se mora blagrovati, katera
 rabi z ozirom na zdravje,
 varčnost in dobri okus
 Kathreiner-Kneippovo sla-
 dno kavo (pristno samo v
 znanih izvirnih zavitkih).

„SLAVIJA“
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi
 sklepa
 zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom,
 pokojnine in različna zavarovanja.
 25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini **K 6-42** zaostalom svojim
K 1000-—, plačilno takoj po njegovi smrti ali pri doživetju **60. leta. Po**
petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.
 Najugodnejši pogoji. — Ves dobiček pripada članom.
 V poslednjih letih je bilo izplačano **10 odstotkov** zavarovalnine.
 Izplačana dividenda **K 716.541-28**
 Reserve in fondi **K 20.579.494-88**
 Dosedanja izplačila **K 62.922.942-86**
 Pojasnila in tarife radovoljno pošilja
 generalno ravnateljstvo banke „SLAVIJE“ v Pragi
 na Havličkovem trgu,
 kakor tudi nje generalni zastop v Ljubljani.